

Amplituner Cezar Quadro DKS-201

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:

1976 - 1977

Miejsce powstania:

Dzierżoniów, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:

wys.: 163 mm, sze.: 658 mm, gł.: 303 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i

Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane

obektu: domena publiczna. Opis

kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL

(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -

Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORAMCJE

MIM 1610/V/360

SŁOWA KLUCZOWE

czas wolny, dźwięk, eksport, elektronika, fale

radiowe, komunikacja, muzyka, nagłośnienie,

odtworzenie dźwięku, prąd, PRL, przemysł,

propaganda, radio, reklama, sprzęt RTV,

towar luksusowy, wzornictwo polskie

Amplituner Cezar Quadro DKS-201 16001, to pierwszy i jedyny, polski, kwadrofoniczny, tranzystorowy odbiornik radiowy. Był produkowany w 1976 roku (został też wówczas zaprezentowany na Międzynarodowych Targach Poznańskich) i sprzedawany także w następnym roku przez Zakłady Radiowe Diora w Dzierżoniowie. Za jego powstanie odpowiada inżynier Stefan Herc – orędownik wdrożenia formatu kwadrofonii w technikach zapisu, nadawania i odtwarzania dźwięku. Konstrukcja została oparta na rozwiązaniach przyjętych w odbiornikach DSH-101 oraz DSH-102 Elizabeth Hi-Fi. Jak informuje producent, zamontowane w urządzeniu „cztery kanały wzmacniacza oraz dekodery kwadrofoniczny SQ pozwalają odtwarzać audycje radiowe i nagrania płytowe w systemie SQ, a także nagrania na taśmie w systemie dyskretnym. Odbiornik można wykorzystywać również do odtwarzania pseudokwadrofonicznego, stereofonicznego lub monofonicznego”. Cezar Quadro ma pięć zakresów odbioru fal (ultrakrótkie, dwa zakresy fal krótkich, i po jednym dla średnich i długich) oraz posiada automatyczną regulację częstotliwości, stabilizującą jego pracę. Na regulowanie pracy urządzenia pozwalają, zamontowane w metalowej płycie czołowej (odróżniającej się od okleinowej obudowy), przetłączniki obrotowe i klawiszowe, a także wskaźniki dostrojenia i wyboru stacji. Amplituner łączy w sobie funkcje wzmacniacza elektroakustycznego (amplifier) oraz odbiornika radiowego (tuner), które działają przy pomocy bloku zasilacza, dekodery audio oraz gniazd wejścia/wyjścia. Jest on podstawową częścią zestawów muzycznych. Amplituner Cezar Quadro był sprzedawany z zestawem czterech kolumn głośnikowych Tonsil Zg-25C, w systemie dwudrożnym z obudową zamkniętą (typu „compact”). System kwadrofoniczny, to pierwszy w historii komercyjny system dźwięku wielokanałowego, nad którym pracowano w latach 70. XX wieku. W transmisji dźwięku – w założeniach pomysłodawców – wykorzystuje on „cztery tory akustyczne zakończone przy odtwarzaniu czterema kolumnami głośnikowymi, z których dwie umieszczone są z przodu, przed słuchaczem, a dwie z tyłu, za nim. Taki sposób rozmieszczenia głośników pozwala na odtworzenie efektów pogłosowych. Stereofonia dwukanałowa nie ma takich możliwości”. Tym sposobem „kwadrofonia czyli stereofonia czterokanałowa pozwala odtwarzać dźwięki powstające w przestrzeni trójwymiarowej, a więc w sposób pełny i niezdeformowany”. System ten, choć pozwalał na stworzenie wrażenia przestrzenności i głębi dźwięku, nie sprawdził się ze względu na wysokie koszty produkcji, a także brak kompatybilności formatu sygnału z odbiornikami, które posiadała większość słuchaczy, w związku z czym zrezygnowano z niego pod koniec lat 70. Do odtwarzania dźwięku w systemach wielokanałowych powrócono dopiero w latach 90., wraz z upowszechnieniem się standardu Dolby Surround. Opracowanie: Filip Wróblewski